

Aan de hand van praktijkvoorbeelden schrijven twee dierenartsen maandelijks over ziekten in de melkveehouderij. Dierenarts Toon Meesters (rechts), van dierenartsenpraktijk Visdonk uit Roosendaal, en Jef Laureyns (links), verbonden aan de Universiteit Gent, wisselen elkaar af bij een beschrijving van ziektebeeld tot behandeling.

Staartschurft

Schurftmijt vooral in stalseizoen aanwezig

Bij de drachtcontrole tijdens het zeswekelijkse bedrijfsbezoek was het me opgefallen: bijna alle koeien hadden meer of minder korstjes op de staartwortel en in de koekoeksgaten. De huid was in plooiën verdikt en op het uitgedunde haarkleed van de achterhand zaten veel huidschilfers. Bij een aantal dieren was de huid door het vele schuren beschadigd en zat wat geronnen bloed op en rond de korsten. Dit ziektebeeld wees duidelijk op een infectie van staartschurft.

Het was begonnen na de aankoop van enkele pas afgekalfde dieren zo'n twee maanden geleden. De veehouder merkte op dat ze de laatste tijd enorm veel stonden te schuren. Nu doen koeien dat altijd graag. Het is niet voor niets dat in de meeste ligboxenstallen de oude beugelborstels zijn vervangen door nieuwe zelfdraaiende borstels. De koeborstels

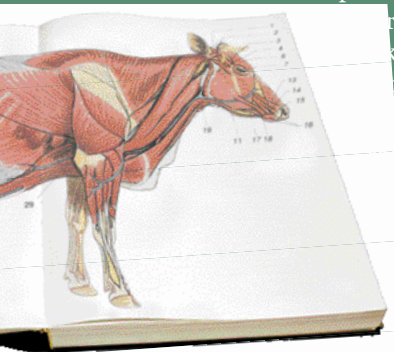
leveren een belangrijke bijdrage aan een goed koecomfort. Een veehouder merkte laatst terecht op dat de roterende borstel meer uren draaide dan enig ander werktuig op zijn bedrijf. In deze situatie zorgde de borstel behalve voor koecomfort helaas ook voor de verspreiding van de staartschurftinfectie.

In de winter op stal komt de infectie het meest voor. De schurftmijten houden niet van UV-licht (de zon) en bij dieren die jaarrond binnen blijven is de infectie vaak hardnekkig. Hier is besloten de dieren twee maal met een antischurftmiddel te sprayen. De levenscyclus van de choriopteschurftmijt duurt twee tot drie weken en daarom moet een behandeling tegen schurft na twee weken herhaald worden.

Toon Meesters,
dierenarts te Roosendaal

De encyclopedie Chorioptesstaartschurft

Er komen bij het rund drie soorten schurftmijten voor: de psoroptes-, de chorioptes- en de sarcopteschurftmijt. Deze laatste komt zelden voor bij runderen. Staartschurft wordt veroorzaakt door de choriopteschurftmijt. Deze ectoparasiet is een be-

toparasiet is een be-
t van de opper-
kige huid. Daar
de schurft-
t van huidcel-
n en celresten.
e huidlagen
worden be-
schadigd en
als reactie
ontstaan er

naast haaruitval schilfers en oppervlakkige korsten.

De chorioptesmijt leeft voornamelijk op de achterhand, de staartwortel, de melkspiegel en in de koekoeksgaten. Af en toe zijn de nek en de flanken aangetast. Buiten de koe kan de chorioptesmijt enkele dagen overleven en zo kan de infectie zich niet alleen via direct contact, maar ook via indirect contact, zoals via de borstels verspreiden. Met name volwassen koeien worden vaak door deze schurft aangetast.

Een behandeling met een antischurftmiddel bestrijdt de volwassen mijten en niet de aanwezige eitjes. Door na twee weken de behandeling te herhalen wor-

den de net uitgekomen jonge mijten aangepakt voordat die zelf weer eitjes hebben kunnen leggen.

Schurftmijten zoals chorioptes kunnen worden bestreden met een wasmiddel, een injectiemiddel en een opgiemiddel. De wasmiddelen, die in water verdund moeten worden, kunnen met een rugspuit, sprayflacon of een borsteltje worden opgebracht. Het zijn bestrijdingsmiddelen waarbij de nodige voorzorgsmaatregelen voor zelfbescherming genomen moeten worden. De injectie- en opgiemiddelen zijn diergeneesmiddelen en minder gevaarlijk voor de gebruiker.